

sagt, at jeg har kjendt en Tid — jeg hørte selv dertil — da Examen fandt Sted ved Universitetet, og at jeg ingenlunde har været blind for de gode Sider derved, men saaledes som det nu er gaaet, og som Skolerne have været stillede i nogle og tyve Aar, forekommer det mig, at det vilde være urigtigt at vende op og ned ogsaa paa dette, og at man gjør sig for store Illusioner om, hvad man vil opnaa derved. Seg maa ligesom et æret Medlem gjøre opmærksom paa, at, naar man er saa ivrig for at faa en absolut Garanti i den Henseende, forekommer denne Lov mig noget besynderlig placeret netop her, hvor virkelig en væsentlig Garanti maa søges i, at det er Skoler med offentlig Styrelse, og med offentlig beskaffede Lærere, hvorfra en Discipel, der har gennemgaaet et Kursus i den i Loven bestemte Tid, faar Vidnesbyrd om at kunne forlade den for at gaa til Universitetet. Enhver, der kjender det Mindste til disse Forhold vil sige, at der ganske vist ved de forskjellige Skoler kan være nogen Forskjellighed i Bedømmelsen, saa at det paa et Sted kan være lettere at faa anden eller første Karakter, end paa et andet Sted, men at denne Forskjel dog ikke har været stor. Bedømmelsen foregaar jo heller ikke uden Kontrol, og desuden kunde man jo komme til en Forandring i saa Henseende. Det er jo saaledes paatænkt, at Udsaldet af Examen kun skulde betegnes med „Bestaaet“ eller „Ikke bestaaet,“ derved vilde Uligheden tilbøls forsvinde. Under alle Omstændigheder er den absolute Udmaalning ikke Noget, der er givet, hvilken Foranstaltning man end træffer, og er desuden Noget, der ikke spiller en saa stor Rolle, at der er Grund til af dette Hensyn at gjøre Forandring paa dette Omraade. Der er her et Punkt, hvorom der ikke kan siges Noget med absolut Sikkerhed. Det ses ogsaa af de Forhandlinger, der tidligere have været førte, idet Skolerne paa den ene Side have været imod Prøvens Henlæggelse til Universitetet, medens paa den anden Side Universitetet ikke har havt Noget derimod. Her vil man nu indføre en ny Ordning, nemlig en Kommission, hvori der dels sidder Universitetslærere, dels nogle Mænd udenfor

Universitetet, men ogsaa dette staar saa løst hen, at Udvalget med Føje selv siger, at det ikke har kunnet foreslaa det uden at forudsætte, at det hele Spørgsmaal blev undergivet en nøiere Prøvelse, inden der toges endelig Beslutning. — Endnu er der et Punkt, som jeg ikke kan forbigaa, nemlig Lovforslagets § 7. Naar der har været Tale om disse Tillægs-Examina ved Universitetet, har det undret mig, at det kom saa stærkt frem fra den ærede Ordførers Side, at det var Lovforslagets Mening, at man vilde behyrde Universitetsstudiet med saa mange Tillægs-Examina; thi den, der har udarbejdet Lovforslaget, er gaaet ud fra, at han vilde det Modsætte, og jeg kan heller ikke se, at der er nogen væsentlig Forskjel mellem, hvad Lovforslaget og hvad Flertallet i saa Henseende foreslaar. Med Hensyn til den theologiske Examen foreslaar Flertallet nemlig, at Studenterne skulle underkaste sig en særlig Prøve i Hebræisk, og forsaavidt de ikke ere klassiske sproglige Studenter, tillige en Prøve i Græsk, og nægter Udvalgets Flertal ikke udtrykkelig nævner nogen Prøve i Latin, er det dog vel ikke Meningen at borttage Prøven i patristisk Latin. Under alle Omstændigheder kommer Latinen til at spille en saadan Rolle for de theologiske Studerende, at det ikke er af overordentlig væsentlig Betydning, at de ikke skulle underkaste sig denne Examen, men jeg tror heller ikke, at det vil være nogen væsentlig Byrde for dem, at de skulle tage den; det forekommer mig, at man kan sige, at de blive saa meget prøvede i Latin, at denne Tillægs-Examen ikke vil være nødvendig, men paa den anden Side kan den som sagt, da de have i den Grad med Latin at gjøre, heller ikke behyrde dem. Derimod kan det stille sig noget tvivlsomt med Hensyn til Prøven i Latin for de juridiske Studenter. Her er egentlig for dette Punkts Bedkommende den eneste Forskjel imellem Flertallets Forslag og Lovforslaget; thi dette har ogsaa af de juridiske Studerende fordret en Prøve i Latin. Det er med Hensyn til Studium af Romerretten, at Latinen har Betydning; men under Forudsætning af, at der, som Lovforslaget gaar ud fra, læses Latin indtil Udgangen